

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyně Mgr. et Mgr. Lenkou Bahýřovou, Ph. D. ve věci

žalobce: **D. Z.**
st. příslušnost R. f.
bytem X

zast. advokátem JUDr. Matějem Šedivým
sídlem Václavské náměstí 21, 110 00 Praha 1

proti

žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 14. 12. 2023, č. j. MV-185074-4/SO-2023,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované se **nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

- IV. Žalobci **se vrací** přeplatek na soudním poplatku ve výši 1 000 Kč, který mu bude vyplacen z účtu Krajského soudu v Brně, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a předcházející průběh řízení

1. Žalobce podal dne 5. 6. 2023 žádost o vydání zaměstnanecké karty dle § 42g zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů („zákon o pobytu cizinců“). Tuto žádost podal v době platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia, které mu bylo uděleno s platností od 1. 9. 2022 do 31. 8. 2023. Správní orgán prvního stupně zamítl žádost žalobce rozhodnutím ze dne 2. 10. 2023, č. j. OAM-40069-16/ZM-2023, („prvostupňové rozhodnutí“) a zaměstnaneckou kartu žalobci nevydal podle § 45 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, neboť žalobce neplnil v době platnosti povolení k dlouhodobému pobytu účel, pro který mu toto povolení bylo vydáno.
2. Správní orgán konstatoval, že žalobce pobývá na území České republiky od roku 2019. Posledním povolení k dlouhodobému pobytu bylo povolení k pobytu za účelem studia konkrétně bakalářského studia v 1. semestru studijního programu Bezpečnostní management na AMBIS vysoká škola, a.s. („AMBIS“). Správní orgán u vysoké školy AMBIS ověřoval, zda žalobce plní účel dlouhodobého pobytu. Ze sdělení AMBIS ze dne 18. 7. 2023 plyne, že žalobce byl studentem prezenční formy bakalářského studijního programu v období od 1. 9. 2022 do 31. 8. 2023, neplnil však řádně své studijní povinnosti, ke zkouškám nepřistoupil a nezískal žádný kredit. Správní orgán na základě takto zjištěného skutkového stavu dospěl k závěru, že v případě žalobce nejsou splněny podmínky pro vydání zaměstnanecké karty, neboť je dán důvod pro nevyhovění žádosti uvedený v § 45 odst. 1 větě třetí zákona o pobytu cizinců. Žalobce totiž v době platnosti povolení k dlouhodobému pobytu neplnil účel, pro který mu bylo povolení k pobytu vydáno.
3. Správní orgán vyrozuměl žalobce dne 27. 7. 2023 o možnosti seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí a vyjádřit se k nim, případně navrhnout jejich doplnění, k čemuž mu stanovil lhůtu do 22. 8. 2023. Žalobce se ke správnímu orgánu dostavil, s podklady pro rozhodnutí se seznámil a do protokolu uvedl, že se k nim vyjádří do 14 dnů. Žalobce ve vyjádření dne 5. 9. 2023 požádal o zaslání výzvy dle § 45 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád („správní řád“), neboť *„spatřuje-li správní orgán vadu podané žádosti v oblasti její náležitosti, tak musí být žadatel o tomto předem informován a poučen o možnostech nápravy.“* Správní orgán konstatoval, že žalobce ke své žádosti doložil veškeré náležitosti, nebyl proto dán důvod pro postup dle § 45 odst. 2 správního řádu. Vzhledem ke skutečnosti, že žalobce nedoložil žádné materiály, které by prokázaly plnění studia, pro které mu bylo vydáno povolení k pobytu, vydal správní orgán prvního stupně rozhodnutí, kterým žádost žalobce zamítl.
4. Žalovaná se v napadeném rozhodnutí s prvostupňovým rozhodnutím ztotožnila. Jako nedůvodnou vyhodnotila námitku žalobce, že správní orgán nepostupoval v souladu se zásadou materiální pravdy a nezjistil řádně skutkový stav věci. Byl naplněn důvod pro nevydání nového povolení k dlouhodobému pobytu dle § 45 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Tento zákonný důvod pro nevydání povolení k dlouhodobému pobytu se

neaplikuje pouze tehdy, pokud cizinec prokáže, že účel pobytu neplnil pouze po přechodnou dobu a ze závažných důvodů.

5. Žalovaná odkázala na judikaturu Nejvyššího správního soudu týkající se povahy institutu povolení k pobytu cizince na území České republiky dle zákona o pobytu cizinců. Poukázala na nutnost odůvodnění pobytu cizince na území konkrétním účelem a na potřebu hodnotit plnění účelu předchozího pobytu cizince v případě podání nové žádosti o udělení pobytového oprávnění (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2019, č. j. 7 Azs 471/2018-39). Odkázala také na závěry správních soudů o nutnosti plnit účel pobytu fakticky, nikoliv pouze formálně s tím, že „[p]rávo pobývat na území ČR za účelem studia mají mít jen a pouze takoví cizinci, kteří, jak již bylo výše podrobněji rozebráno skutečně a vážně studují“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2021, 2 Azs 325/2020-33). Podle žalované byl důvod pro zamítnutí žádosti žalobce spolehlivě zjištěn. Žalobce neunesl důkazní břemeno stran prokázání plnění účelu, pro který mu bylo pobytové oprávnění uděleno, resp. neplnění tohoto účelu ze závažných důvodů po přechodnou dobu.

II. Žaloba a vyjádření žalované

6. Dle žalobce napadené rozhodnutí nereaguje na podané odvolání. Toliko uvádí zjištění, že žalobce řádně nestudoval na vysoké škole, pročez mu bylo vydáno pobytové oprávnění. Žalobce však namítal, že zjištění správního orgánu byla nedostatečná, neboť nebyl nikterak „vytěžen, písemně dotázán či vyslechnut“. Zjištění o zanechání studia na vysoké škole AMBIS nelze zaměňovat za zjištění o neplnění účelu pobytu. Dokazování nebylo vedeno v tom smyslu, že by správní orgán ověřoval a zjišťoval, zda žalobce nestudoval na jiné vysoké škole. Povinností cizince je plnit účel pobytu, tedy studovat, bez ohledu na to, na jaké vysoké škole tak činí. Ze zákona nevyplývá povinnost cizince informovat správní orgán o změně studia. Správní orgán tak zaměnil vlastní dedukci za prokázání skutečného stavu věci dle § 3 správního řádu, pročez má žalobce za to, že napadené rozhodnutí je nezákonné a mělo by být zrušeno.
7. Žalovaná trvala na zákonnosti a správnosti napadeného rozhodnutí. Ve svém vyjádření plně odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí a předcházející rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Námitky žalobce jsou obsahově zcela shodné s námitkami odvolacími, které byly žalovanou řádně vypořádány. Žalobce ani v odvolání neuvedl, že by skutečně studoval jinou vysokou školu, případně jakou. V řešené věci byly naplněny veškeré podmínky pro zamítnutí žádosti žalobce. Napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě dostatečně zjištěného stavu věci, bylo řádně odůvodněno a je v souladu s platnými právními předpisy. Neplnění účelu pobytu žalobcem bylo spisovým materiálem prokázáno. Žalovaná proto navrhla, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

III. Posouzení věci soudem

8. Žaloba je přípustná. Podala ji oprávněná osoba (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, „s. ř. s.“) v zákonné lhůtě (§ 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců). O žalobě krajský soud rozhodl bez nařízení ústního jednání, neboť pro tento postup byly splněny zákonem stanovené podmínky (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).
9. Žaloba není důvodná.
10. Žaloba obsahuje jeden stručný žalobní bod. Je proto namístě předeslat, že „míra precizace žalobních bodů do značné míry určuje i to, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím je žalobní bod, byť i vyhovující, obecnější, tím obecněji k němu může správní soud přistoupit a

posuzovat jej“ (viz rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78).

11. Soud shledal napadené rozhodnutí přezkoumatelným. Rozhodnutí není vnitřně rozporuplné či nesrozumitelné, z jeho obsahu je zřejmé, o čem a jak bylo rozhodováno. Žalovaná vysvětlila, proč neshledala odvolací námitky žalobce důvodnými. Měla totiž za to, že byl dostatečně zjištěn skutkový stav věci. Dle žalované to byl naopak žalobce, kdo neunesl důkazní břemeno stran prokázání plnění účelu pobytu.
12. Dle § 42 odst. 1 věty první zákona o pobytu cizinců *„[z]aměstnaneckou kartou se rozumí povolení k dlouhodobému pobytu opravňující cizince k přechodnému pobytu na území delšímu než 3 měsíce a k výkonu zaměstnání na pracovní pozici, na kterou byla zaměstnanecká karta vydána, nebo která byla oznámena za splnění podmínek uvedených v odstavcích 7 až 10, a to ode dne uvedeného v oznámení.“*
13. Dle § 45 odst. 1 věty třetí zákona o pobytu cizinců *„[n]ové povolení k dlouhodobému pobytu dále nelze udělit, jestliže cizinec neplnil před podáním žádosti o vydání nového povolení k dlouhodobému pobytu na území účel, pro který mu bylo povolení k dlouhodobému pobytu vydáno; to neplatí, pokud cizinec prokáže, že se jednalo o neplnění účelu ze závažných důvodů po přechodnou dobu.“*
14. Zákon o pobytu cizinců stojí na principu, že dlouhodobý pobyt každého cizince na území musí sledovat nějaký konkrétní účel – typicky zaměstnání, studium, podnikání nebo sloučení rodiny. Je nezbytné, aby cizinec během celé doby pobytu tento účel fakticky naplňoval (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 5. 2017, č. j. 7 Azs 86/2017–33, či ze dne 27. 12. 2011, č. j. 7 As 82/2011-81). Nestačí tedy například, pokud se cizinec zapsal ke studiu, aniž by skutečně plnil své studijní povinnosti. Nebo aby měl živnostenské oprávnění, aniž by skutečně podnikal.
15. V posuzované věci byl přijat závěr, že ze strany žalobce došlo k naplnění negativní podmínky pro udělení pobytového oprávnění uvedené v § 45 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Bylo totiž zjištěno, že žalobce účel předchozího pobytu neplnil, neboť neplnil studijní povinnosti. Naplnění této negativní podmínky má za následek neudělení pobytového oprávnění. Výjimkou by v tomto ohledu mohlo být pouze pokud by žalobce prokázal, že šlo o *neplnění účelu ze závažných důvodů po přechodnou dobu*. To však prokázáno nebylo, ostatně žalobce tuto skutečnost ve správním řízení ani v žalobě netvrdil. Rovněž žalobce ve správním řízení ani v žalobě netvrdil, že by plnil účel pobytu a řádně studoval. Neuvedl, že by studoval na jakékoliv jiné vysoké škole.
16. Žalobce pouze namítal, že správní orgán nezjišťoval, zda žalobce neplnil účel pobytu studiem na jiné vysoké škole, přičemž dle žalobce bylo na správním orgánu, aby se těmito skutečnostmi zabýval. V tom se však žalobce mýlí.
17. Jde-li o důkazní břemeno v řízení o žádosti, lze odkázat na § 52 správního řádu, dle něhož *„[ú]častníci jsou povinni označit důkazy na podporu svých tvrzení. Správní orgán není návrhy účastníků vázán, vždy však provede důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci“,* a to ve spojení s § 3 správního řádu, dle něhož *„[n]evyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2“.*
18. Problematikou rozložení břemene tvrzení a břemene důkazního ve správním řízení v pobytových věcech se opakovaně zabýval Nejvyšší správní soud, který např. v rozsudku

ze dne 15. 5. 2019, č. j. 8 Azs 249/2018 – 57, přehledně shrnul východiska právní úpravy s odkazy na relevantní judikaturu, a konstatoval: „[u]stálená judikatura Nejvyššího správního soudu se vyvinula v obecný závěr, že v řízení o žádosti leží primární povinnost jednat aktivně na žadateli, nikoliv na správním orgánu, a to i ve vztahu k pobytovým věcem cizinců (srov. rozsudek ze dne 12. 3. 2015, č. j. 9 Azs 12/2015 - 38, ze dne 4. 11. 2015, č. j. 3 Azs 162/2015 - 43, ze dne 3. 3. 2016, č. j. 10 Azs 95/2015 - 36, ze dne 29. 8. 2016, č. j. 7 Azs 99/2016 - 36 nebo ze dne 15. 11. 2017, č. j. 8 Azs 111/2017 - 36).“ Nejvyšší správní soud dále uvedl v rozsudku ze dne 13. 9. 2019, č. j. 1 Azs 278/2019–25, že „je v zájmu žadatele o pobytové oprávnění, resp. o prodloužení jeho platnosti, aby shromáždil a správnímu orgánu předložil všechny podklady potřebné ke kladnému vyřízení jeho žádosti. Pokud tak žadatel neučinil, nelze považovat za pochybení správních orgánů, že v důsledku jeho nečinnosti rozhodly v jeho neprospěch, neboť musely vycházet z podkladů, které měly k dispozici.“ Pro obdobný závěr srov. rozsudek ze dne 12. 3. 2015, č. j. 9 Azs 12/2015–38, v němž Nejvyšší správní soud jasně konstatoval, že řízení zahajovaná na návrh, včetně řízení o vydání pobytového oprávnění, nejsou ovládána zásadou vyšetřovací.

19. Je tak nutno konstatovat, že bylo na žalobci, aby případné plnění účelu svého pobytu studiem na jiné vysoké škole v řízení o své žádosti v první řadě tvrdil a v druhé řadě ke svým tvrzením předložil důkazy. Pokud správní orgán zjistil, že žalobcem nebyl plněn účel pobytu na vysoké škole AMBIS, již nebylo na něm, aby dohledával, zda náhodou nebyl účel pobytu žalobcem plněn studiem na jiné vysoké škole. Nebylo proto na místě žalobce předvolávat k výsledku či dokazování jinak doplňovat. Žalobce nese následky své pasivity ve správním řízení spočívající v zamítnutí jeho žádosti o udělení pobytového oprávnění.

IV. Závěr a náklady řízení

20. Krajský soud neshledal žalobu důvodnou, proto ji zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.). Neshledal ani jiná pochybení, pro která by měl napadené rozhodnutí zrušit.
21. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšné žalované žádné náklady nad rámec její obvyklé úřední činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení jí tudíž přiznána nebyla (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014–47).
22. O vrácení soudního poplatku rozhodl soud dle § 10 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích („zákon o soudních poplatcích“), podle něhož „bylo-li na poplatek zapláceno více, než činila poplatková povinnost, vrátí soud přeplatek“. Žalobci vznikla poplatková povinnost za podání žaloby ve výši 3 000 Kč dle položky 18 bod 2 písm. a) sazebníku poplatků, který je přílohou zákona o soudních poplatcích a za podání návrhu na přiznání odkladného účinku ve výši 1 000 Kč dle položky 20 sazebníku soudních poplatků. Celkem mu tedy vznikla poplatková povinnost ve výši 4 000 Kč. Žalobce zaplatil soudní poplatek ve výši 4 000 Kč (záznam o složení na č. l. 30 soudního spisu). Poté ještě zaplatil poplatek ve výši 1 000 Kč (záznam o složení na č. l. 46 soudního spisu). Celkem tedy uhradil na soudních poplatcích částku ve výši 5 000 Kč, vznikl tedy přeplatek ve výši 1 000 Kč. Žalobce poplatkovou povinnost splnil poukazáním finančních prostředků Městskému soudu v Praze. Řešená věc byla usnesením tohoto soudu ze dne 5. 2. 2024, č. j. 4 A 3/2024-34, postoupena Krajskému soudu v Brně jako soudu místně

příslušnému. Dle § 10 odst. 9 zákona o soudních poplatcích „*byla-li věc po zaplacení poplatku nebo po vydání rozhodnutí, kterým byla uložena povinnost zaplatit poplatek, postoupena jinému příslušnému soudu, vrací přeplatek (poplatek nebo jeho odpovídající část) z účtu soudu tento soud.*“ Soud tedy rozhodl o vrácení přeplatku na soudním poplatku ve výši 1 000 Kč. Tato částka bude žalobci vrácena z účtu soudu do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku dle § 10a odst. 1 zákona o soudních poplatcích na účet, z něhož byla zaslána, pokud žalobce soud nepožádá o jeho vrácení na jiný účet.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 2. října 2024

Mgr. et Mgr. Lenka Bahýřová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně